

Kaarina Helakisa (1946-1998) oli Suomen arvostetuimpia lastenkirjailijoita. Hänen monipuolinen tuotantonsa sisältää niin proosaa, lyriikkaa, näytelmiä kuin kuunnelmia. Helakisa teki merkittävän työn myös lasten- ja nuortenkirjallisuuden suomentajana. Kaarina Helakisa -palkinnolla Otavan Kirjasäätiö haluaa tukea ja edistää laadukkaan kotimaisen lasten- ja nuortenkirjallisuuden asemaa. Palkinto myönnetään tunnustuksena merkittävästä kirjallisesta saavutuksesta lasten- ja nuortenkirjallisuuden alueella. Se jaetaan vuosittain, ja sen arvo on 15 000 euroa.

Otavan Kirjasäätiön vuoden 2015 Kaarina Helakisa -palkinto on myönnetty kirjailija Mauri Kunnakselle

Mauri Kunnaksen kirjat ovat kuuluneet suomalaiseen kulttuuriin ja lapsuuteen liki neljän vuosikymmenen ajan. Kunnas on edelleen yhtä luomisvoimainen kuin uraansa aloittaessaan ja kuvittajana vuosi vuodelta ilmiömäisempi. Hänen kykynsä ja voimansa yltyvät yhä uusiin huippusuorituksiin. Sitten vuoden 2003, jolloin Kunnas palkittiin edellisen kerran, hän on luonut lukuisia tulevia klassikoita, mm. Piitlesin, suurtyönsä sarjakuvan alueelta, sekä kuvakirjat *Viikingit tulevat* ja *Robin Hood*, vielä tekeillä olevista teoksista puhumattakaan.

Mauri Kunnas on koko uransa ajan tarttunut siekailematta suuriin, kansallisiin ja joskus hiukan pölyisiin aiheisiin ja tehnyt niistä kirjoja, joissa keskeistä on leikki, huumori ja kurittomuus. *Koirien Kalevala*, *Seitsemän koiraveljestä* ja *Koiramäki*-kirjat ovat siirtäneet suomalaista kulttuuriperintöä uusille lukijoille, pitäneet perinteen elävänä ja tuoneet sen elimelliseksi osaksi lastenkin kulttuuria ja arkea.

Kunnaksen ote on rohkea. Hänen maailmassaan mahtipontisuuden ja hienostelun korvaa ilo ja hulttisuus. Kunnakselle kaikki kulttuurissa on yhdenvertaista: Runeberg ja Beatles, Robin Hood ja James Bond, Kalevala ja Walt Disney, kansanperinne ja lasten tapa kokea asioita. Hänen otteensa on leikkijän: hän ottaa käyttöönsä erilaisia aineksia ja tekee niistä uutta ja omannäköistään. Samalla hän antaa lukijoilleen vapauden toimia samalla tavalla.

Kunnaksen kuvalliset esikuvat ovat yhtä lailla suomalaisessa maalaustaiteessa kuin sarjakuvassa tai amerikkalaisissa mainoksissa. Hänen kuvamaailmansa on taiteellisesti kunnianhimoinen, runsas ja hilpeä, kotoinen ja rosoinen. Kunnas vangitsee notkealla viivallaan olennaisen hausalla tavalla ja hänen loistokkaat akvarellinsa salpaavat kuvan katsojan hengityksen.

Mauri Kunnaksen (s. 1950) merkitys kuvitustaiteelle on valtava. Kun koko käsityksemme kuvakirjasta on niin kunnasmaisen näkemysten läpäisemä, on vaikea edes kuvitella suomalaista kuvakirjaa tai sarjakuvaa ilman Mauri Kunnaksen vaikutusta. Paljolti hänen ansiostaan rentous ja huumori ovat päässeet suomalaisessa lastenkulttuurissa ansaitsemaansa arvoon. Ja hänen kykynsä puhutella lasta kaikenikäisissä lukijoissa on laajentanut kuvakirjan kohderyhmää pikkulapsista monenikäisiin.

Kunnas on tarjonnut vahvan ja houkuttelevan kotimaisen vaihtoehdon suurille ylikansallisille ilmiöille. Samaan aikaan Kunnas on kansainvälisimpiä kuvittajiamme – hänen kirjojaan on julkaistu 36 maassa.

Teokset

Mauri Kunnaksen kirjoja on myyty Suomessa ja maailmalla yhteensä liki 9 miljoonaa kappaletta.

Kuvakirjoja

Suomalainen tonttukirja, 1979
Koiramäen talossa, 1980
Joulupukki, 1981
Koiramäen lapset kaupungissa, 1982
Suuri urheilukirja, 1983
Yökirja, 1984
Hui kauhistus!, 1985
Riku, Roope ja Ringo Kolme kokkia, 1986
Riku, Roope ja Ringo Värikäs päivä, 1986
Riku, Roope ja Ringo lentävät kuuhun, 1987
Riku, Roope ja Ringo televisiossa, 1987
Kaksitoista lahjaa joulupukille, 1987
Hullunkurinen lintukirja, 1987, (teksti Reijo Ikävalko)
Koiramäen talvi, 1988
Kaikkien aikojen avaruuskirja, 1989
Etusivun juttu, 1990
Vampyyrivaarin tarinoita, 1991
Koirien Kalevala, 1992
Hurjan hauska autokirja, 1993
Apua, merirosvoja!, 1994
Joulupukki ja noitarumpu, 1995
Majatalon väki ja kaappikellon kummitukset, 1996
Kuningas Artturin ritarit, 1997
Koiramäen joulukirkko, 1997
Puhveli-Billin lännensirkus, 1998
Hyvää yötä, Herra Hakkarainen, 1999
Koiramäen Martta ja tiernapojat, 2000
Herra Hakkaraisen aakkoset, 2001
Joulupukki, juhlalettu, 2001
Seitsemän koiraveljestä, 2002
Ujo Elvis, 2003
Onnin paras joululahja, 2003
Seitsemän tätiä ja aarre, 2004
Koiramäen Martta ja Ruuneperi, 2005
Viikingit tulevat! 2006
Koiramäen lapset ja näkki, 2007
Herra Hakkaraisen 7 ihmettä, 2008
Robin Hood, 2009
Hurja-Harri ja pullon henki, 2010
Aarresaari, 2012
Herra Hakkarainen harrastaa, 2014

Sarjakuvia ja pilapiirroksia

Jauhot suuhun, 1978
Pelit seis, 1981
Kotlant Jaarti, 1982
Nyrok City, 1984
Nyrok City Kollektion 2, 1993
Mac Moose ja Jagge Migreenin tapaus, 1995
The Best & the Worst of Nyrok City, 2000
Mauri Kunnaksen varhaisia töherryksiä, 2007
Piitles, Tarina erään rockbändin alkutaipaleesta, 2012
Mac Moose ja Jagge Migreenin tapaus, uusittu laitos 2013
Yhtä juhlaa, Pilapiirroksia vuosien varrelta, 2014

Muita

Minä, Mauri Kunnas, 2009

Käännökset

Kunnaksen tuotannosta on käännetty yli 30 teosta ja kaikkiaan niitä on julkaistu 33 kielellä ja 36:ssa maassa. Käännettyin on Joulupukki, joka on julkaistu mm. Iso-Britanniassa, Saksassa, Japanissa, Ruotsissa, Kanadassa ja Thaimaassa. Yksinomaan Joulupukkia on myyty ulkomailla yli 1,3 miljoonaa kappaletta.

Palkinnot

Kirjallisuuden valtionpalkinto 1981
Suomen Sarjakuvaseuran Puupäähattu 1981
Bolognan lastenkirjamessujen lastenraadin kunniamaininta 1982
Bolognan lastenkirjamessujen kunniakirja 1984
Lastenkulttuurin valtionpalkinto 1989
Vuoden kirjapöytä 1989
Suomalainen kuvakirja -palkinto 1992
Ylen vientipalkinto 1998
Lempi Grand Prix 1999
Pro Finlandia -mitali 2002
Rudolf Koivu -palkinto 2003
Kaarina Helakisa -kirjallisuuspalkinto 2003
Tietopöytä-palkinto 2005
Positiivisuuden elämäntyöpalkinto 2009
Vuoden lapsitekopalkinto 2009
Espoon kulttuuripalkinto 2011
Tiedonjulkistamisen elämäntyöpalkinto 2013
Aalto-yliopiston kunniatohtori 2013